

KINNITATUD
Energeetika, Mäe- ja Keemiatööstuse
Kutsenõukogu 30.03.2023 otsusega nr 30
VIIMATI MUUDETUD
14.03.2024 otsusega nr 35

EESTI TURVAETTEVÕTETE LIIDU KUTSE ANDMISE KORD TURVASÜSTEEMIDE PAIGALDAMISE, HOOLDAMISE JA PROJEKTEERIMISE KUTSETELE

1 ÜLDOSA

1.1 Kutse andmise kord (edaspidi kord) reguleerib järgmiste kutsete andmise korraldamist:

- 1) Turvasüsteemide paigaldaja, tase 3;
- 2) Turvasüsteemide tehnik, tase 4 esmane kutse;
- 3) Turvasüsteemide tehnik, tase 4;
- 4) Turvasüsteemide vastutav spetsialist, tase 5;
- 5) Turvasüsteemide projekteerija, tase 6.

1.2 Iga kutse kompetentsusnõuded on kehtestatud kutsestandardis. Kompetentsuse hindamise positiivse tulemusena väljastatakse kutsetunnistus.

1.3 Kutse taotlemine ja tõendamine, sh taastõendamine, on taotlejale tasuline (vastavalt kutseeaduse § 17 lõikele 2), tasu suuruse kalkuleerib kutse andja ja kinnitab Energeetika, Mäe- ja Keemiatööstuse Kutsenõukogu (edaspidi kutsenõukogu).

1.4 Korra ja selle muudatused kinnitab kutsenõukogu ning need jõustuvad kutsenõukogu koosolekule järgneval kutse andmise väljakuulutamisel (v.a kutsekomisjoni koosseisu muudatused, mis jõustuvad kutsenõukogu otsuse tegemise hetkest).

2 KUTSE TAOTLEMISE JA TAASTÕENDAMISE EELTINGIMUSED JA ESITATAVAD DOKUMENDID

2.1 Kutse taotlemise eeltingimused:

2.1.1 Töömaailma taotlejale:

2.1.1.1 Kutse **Turvasüsteemide paigaldaja, tase 3** taotlemise eeltingimused on:

a) põhiharidus.

2.1.1.2 Kutse **Turvasüsteemide tehnik, tase 4** taotlemise eeltingimused on:

a) keskharidus;

b) kehtiva kutse Turvasüsteemide paigaldaja, tase 3 või Turvasüsteemide tehnik, tase 4 (esmane) olemasolu või tõendatud vähemalt 6-kuuline töökogemus süsteemide paigaldamise ja hooldamise alal vastavalt valitud kompetentsi(de)le.

Erisusena, lähtuvalt EÜ regulatsioonidest, on turvasüsteemide tehnik, tase 4 valitava kompetentsi "Fluoreeritud gaase sisaldavate gaaskustutussüsteemide käitlemine" tõendamisel kutse taotlemise eeltingimusteks tõendatud 3-aastane erialane töökogemus gaaskustutussüsteemidega ja pädevuskoolituse läbimine vastavalt EÜ

Komisjoni määruse nr 304/2008 lisale „Hindamisasutuste kontrollitavate teadmiste ja oskuste miinimumnõuded“.

2.1.1.3 Kutse **Turvasüsteemide vastutav spetsialist, tase 5** taotlemise eeltingimused on:

- a) keskharidus;
- b) kehtiva kutse Turvasüsteemide tehnik, tase 4 olemasolu vähemalt 1-aastase töökogemusega süsteemide paigaldamise ja hooldamise alal vastavalt valitud kompetentsi(de)le või tõendatud vähemalt 3-aastane töökogemus süsteemide paigaldamise ja hooldamise alal vastavalt valitud kompetentsi(de)le.

2.1.1.4 Kutse **Turvasüsteemide projekterija, tase 6** taotlemise eeltingimused on:

- a) kõrgharidus;
- b) tõendatud vähemalt 3-aastane töökogemus projekteerimise alal vastavalt valitud kompetentsi(de)le.

2.1.2 Kutseõppe tasemeõppe lõpetajale:

2.1.2.1 Kutse **Turvasüsteemide paigaldaja, tase 3** kutseõppe lõpetaja eeltingimused on:

- a) põhiharidus
- b) täies mahus läbitud turvatehnika eriala tasemeõppe õppekava läbimine.

2.1.2.2 Kutse **Turvasüsteemide tehnik, tase 4 esmane** kutse taotlemise eeltingimused on:

- a) põhiharidus
- b) täies mahus läbitud turvatehnika eriala tasemeõppe õppekava läbimine.

2.2 Kutse taotlemiseks esitatavad dokumendid:

2.2.1 Töömaailma taotlejale:

2.2.1.1 **Turvasüsteemide paigaldaja, tase 3:**

- a) vormikohane avaldus* (vorm leitav www.etel.ee);
- b) koopia haridust tõendavast dokumendist*;
- c) koopiad dokumentidest, mis tõendavad taotletava kutse alase pädevuse omandamist (koolitustõend, tunnistus jms).
* - esitamine on kohustuslik

2.2.1.2 **Turvasüsteemide tehnik, tase 4:**

- a) vormikohane avaldus* (vorm leitav www.etel.ee);
- b) koopia haridust tõendavast dokumendist*;
- c) turvasüsteemide tehnik, tase 4 valitava kompetentsi fluoreeritud gaase sisaldavate gaaskustutussüsteemide käitlemine taotlemisel on nõutav pädevuskoolituse (vastavalt EU Komisjoni määruse nr 304/2008 lisale) läbimist tõendava dokumendi koopia* ning pädeva isiku poolt kinnitatud praktilise tööalase protsessi läbiviimise kirjeldus*;
- d) senise tööalase tegevuse kirjeldus (vorm leitav www.etel.ee)*;
- e) koopiad dokumentidest, mis tõendavad taotletava kutse alase pädevuse omandamist (koolitustõend, tunnistus jms)
* - esitamine on kohustuslik

2.2.1.2 **Turvasüsteemide vastutav spetsialist, tase 5:**

- a) vormikohane avaldus* (vorm leitav www.etel.ee);
- b) koopia haridust tõendavast dokumendist
- c) senise tööalase tegevuse kirjeldus * (vorm leitav www.etel.ee);
- d) isiklikult teostatud tööde portfoolio vastavalt valitud kompetentsi(de)le * (koostamise juhend leitav www.etel.ee);
- e) koopiad dokumentidest, mis tõendavad taotletava kutse alase pädevuse omandamist (koolitustõend, tunnistus jms).
* - esitamine on kohustuslik

2.2.1.3 Turvasüsteemide projekterija, tase 6:

- a) vormikohane avaldus* (vorm leitav www.etel.ee);
 - b) koopia haridust tõendavast dokumendist*;
 - c) senise töölase tegevuse kirjeldus * (vorm leitav www.etel.ee);
 - d) isiklikult teostatud tööde portfoolio vastavalt valitud kompetensi(de)le * (koostamise juhend leitav www.etel.ee);
 - e) koopiad dokumentidest, mis tõendavad taotletava kutse alase pädevuse omandamist (koolitustõend, tunnistus jms).
- * - esitamine on kohustuslik

2.2.2 Kutseõppe tasemeõppe lõpetajale:

Kutseõppe tasemeõppe lõpetajate kutseksamile registreerimiseks esitab kutseõppeasutus koondavalduse vastava eriala tasemeõppe õppekava läbinud õppurite kohta. Koondavaldusel märgitakse vähemalt järgmised andmed: taotleja ees- ja perenimi, isikukood, eksami keel, isikuandmete avalikustamine kutseregistris (ei/jah), paber kandjal kutsetunnistus (ei/jah), e-posti aadress, taotleja allkiri.

2.3 Kutse taastõendamise eeltingimused

- 2.3.1 Kutse **Turvasüsteemide tehnik, tase 4** taastõendamise eeltingimuseks on valitud kompetensi(de)le vastava turvasüsteemide tehnik, tase 4 kutsekvalifikatsiooni olemasolu või selle kehtivusaja ületamine mitte rohkem kui 6 (kuus) kuud.
- 2.3.2 Kutse **Turvasüsteemide vastutav spetsialist, tase 5** taastõendamise eeltingimuseks on valitud kompetensi(de)le vastava turvasüsteemide vastutav spetsialist, tase 5 kutsekvalifikatsiooni olemasolu või selle kehtivusaja ületamine mitte rohkem kui 6 (kuus) kuud.
- 2.3.3 Kutse **Turvasüsteemide projekterija, tase 6** taastõendamise eeltingimuseks on valitud kompetensi(de)le vastava turvasüsteemide projekterija, tase 6 kutsekvalifikatsiooni olemasolu või selle kehtivusaja ületamine mitte rohkem kui 6 (kuus) kuud.

2.4 Kutse taastõendamiseks esitatavad dokumendid:

2.4.1 Turvasüsteemide tehnik, tase 4:

- a) vormikohane avaldus* (vorm leitav www.etel.ee);
- b) turvasüsteemide tehnik, tase 4 valitava kompetensi fluoreeritud gaase sisaldavate gaaskustutussüsteemide käitlemine taotlemisel on nõutav pädevuskoolituse (vastavalt EU Komisjoni määruse nr 304/2008 lisale) läbimist tõendava dokumendi koopia* ning pädeva isiku poolt kinnitatud praktilise töölase protsessi läbiviimise kirjeldus*;
- c) senise töölase tegevuse kirjeldus (vorm leitav www.etel.ee)*;
- d) koopiad dokumentidest, mis tõendavad taotletava kutse alase pädevuse omandamist (koolitustõend, tunnistus jms).

* - esitamine on kohustuslik

2.4.2 Turvasüsteemide vastutav spetsialist, tase 5:

- a) vormikohane avaldus* (vorm leitav www.etel.ee);
- b) senise töölase tegevuse kirjeldus * (vorm leitav www.etel.ee);
- c) isiklikult teostatud tööde portfoolio vastavalt valitud kompetensi(de)le * (koostamise juhend leitav www.etel.ee);
- d) koopiad dokumentidest, mis tõendavad taotletava kutse alase pädevuse omandamist (koolitustõend, tunnistus jms).

* - esitamine on kohustuslik

2.4.3 Turvasüsteemide projekteerija, tase 6:

- a) vormikohane avaldus* (vorm leitav www.etel.ee);
- b) senise tööalase tegevuse kirjeldus * (vorm leitav www.etel.ee);
- c) isiklikult teostatud tööde portfoolio vastavalt valitud kompetentsi(de)le -* (koostamise juhend leitav www.etel.ee);
- d) koopiad dokumentidest, mis tõendavad taotletava kutse alase pädevuse omandamist (koolitustõend, tunnistus jms).

* - esitamine on kohustuslik

2.5 Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine

Kutsekomisjon võib kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisele lubamisel rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid. VÕTA kord (Kutse andmise korras lisa 1) on leitav ETEL kodulehelt www.etel.ee.

2.6 Kõik kutse taotlemiseks vajalikud dokumendivormid ning nõuded dokumentidele on leitavad kutse andja kodulehel www.etel.ee.

2.7 Taotlemise dokumente menetletakse haldusmenetluse seaduse sätetele vastavalt, arvestades korrast tulenevaid täpsustavaid tingimusi.

3 TAOTLEJA KOMPETENTSUSE HINDAMINE

3.1 Kompetentsuse hindamise meetodid kutse esmataotlemisel:

Kutse **Turvasüsteemide paigaldaja, tase 3** hindamismeetod on:

- a) teadmiste kontrolli test.

Kutse **Turvasüsteemide tehnik, tase 4** hindamismeetodid on:

- a) teadmiste kontrolli test;
- b) praktiline töö vastavalt valitud kompetentsi(de)le;
- c) vestlus;
- d) valitava kompetentsi "Fluoreeritud gaase sisaldavate gaaskustutussüsteemide käitlemine" tõendamisel täiendav praktiline töö.

Kutse **Turvasüsteemide vastutav spetsialist, tase 5** hindamismeetodid on:

- a) teadmiste kontrolli test;
- b) praktiline töö vastavalt valitud kompetentsi(de)le.
- c) vestlus;
- d) portfoolio hindamine;

Kutse **Turvasüsteemide projekteerija, tase 6** hindamismeetodid on:

- a) praktiline töö vastavat valitud kompetentsi(de)le;
- b) vestlus;
- c) portfoolio hindamine.

3.2 Kompetentsuse hindamise meetodid kutse taastõendamisel:

Kutse **Turvasüsteemide tehnik, tase 4** taastõendamise hindamismeetodid on:

- a) teadmiste kontrolli test;
- b) vestlus;
- c) valitava kompetentsi "Fluoreeritud gaase sisaldavate gaaskustutussüsteemide käitlemine" tõendamisel täiendav praktiline töö.

Kutse **Turvasüsteemide vastutav spetsialist, tase 5** taastõendamise hindamismeetodid on:

- a) vestlus;
- b) portfoolio hindamine.

Kutse **Turvasüsteemide projekterija, tase 6** taastõendamise hindamismeetodid on:

- a) vestlus;
- b) portfoolio hindamine.

3.3. Kutseõppe lõpetamisel sooritatava kutseeksami vorm

Turvasüsteemide paigaldaja, tase 3 kutseõppe lõpetamisel sooritatava kutseeksami vormiks on teoreetiline eksam, hindamismeetod on:

- a) teadmiste kontrolli test.

Turvasüsteemide tehnik, tase 4 esmane kutse kutseõppe lõpetamisel sooritatava kutseeksami vormiks on kombineeritud eksam, hindamismeetodid on:

- a) teoreetiline meetod:
 - teadmiste kontrolli test;
 - vestlus.
- b) praktiline meetod:
 - praktiline töö vastavalt valitud kompetentsi(de)le.

3.4. Kutseõppe tasemeõppe lõpetajatel on õigus teha eksam selle standarddiversiooni alusel, mille alusel on koostatud õppekava, mille õppija on läbinud.

3.5. Taotleja kompetentsust hinnatakse vastavalt Turvasüsteemide paigaldaja, tase 3, Turvasüsteemide tehnik, tase 4, Turvasüsteemide vastutav spetsialist, tase 5 ja Turvasüsteemide projekterija, tase 6 hindamisstandarditele, mis on leitavad Eesti Turvaettevõtete Liidu veebilehel www.etel.ee

4 KUTSE ANDMISE VÄLJAKUULUTAMINE

4.1 Kutse andja kuulutab kutse andmise välja vähemalt 1 kord aastas.

4.2 Kutse andja loob oma kodulehele kataloogi „Kutse andmine“, kus avalikustab ajakohase teabe:

- 1) avalduste ja dokumentide vastuvõtu koha ja tähtajad ning esitamise viisid,
- 2) hindamiste toimumise ajad,
- 3) tasu suuruse kutse andmisega seotud kulude katteks,
- 4) muu kutse andmise korraldust ning tingimusi puudutav teave.

5 KUTSE ANDMISE OTSUSTAMINE JA KUTSETUNNISTUSE VÄLJASTAMINE

5.1 Kutsekomisjon teeb kutse andmise või mitteandmise otsuse hindamistulemuste põhjal iga taotleja kohta eraldi.

5.2 Kutse andja teatab otsusest taotlejale. Kutse mitteandmise otsust põhjendatakse taasesitatavalt taotleja kompetentsuse hindamisvormil.

- 5.3 Taotlejal on õigus esitada kaebus hindamisprotsessi kohta kutsekomisjonile.
- 5.4 Taotlejal on õigus vaidlustada kutsekomisjoni otsus kutset taotlevale isikule kutse andmise või andmata jätmise kohta haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras vaide esitamisega kutse andjale või kaebusega halduskohtusse halduskohtumenetluse seaduse alusel.
- 5.5 Taotlejal on õigus kutsekomisjoni vaideotsus edasi kaevata halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras halduskohtusse.
- 5.6 Kutse andja sisestab kutse taotleja ees- ja perekonnanime ning isikukoodi, selle puudumisel sünniaja, kutsetunnistuse väljaandja, antud kutse ja kutsetaseme ning kehtivusaja alguse ja lõpu kutseregistrisse 10 tööpäeva jooksul, arvates kutseregistrisse kande tegemise aluseks oleva otsuse tegemisest. Trükitud kutsetunnistused väljastab kutse andjale Kutsekoda.
- 5.7 Paberkandjal kutsetunnistuse väljastab kutse saanud isikule tema taotlusel kutse andja. Kutse andja väljastab kutsetunnistuse hiljemalt 35 päeva jooksul pärast kutse andmise otsuse vastuvõtmist.
- 5.8 Kutse andjal on kutsekomisjoni ettepanekul õigus tunnistada kutsetunnistus kehtetuks, kui:
- 1) kutsetunnistus on saadud pettuse teel;
 - 2) kutsetunnistus on välja antud võltsitud või valeandmeid sisaldava dokumendi alusel;
 - 3) kutset omava isiku tegevus ei vasta kutsestandardiga sätestatud normidele.
- 5.9 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel peab kutsekomisjon andma isikule võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamuse ja vastuväited. Kutsekomisjon võib kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel tugineda kolmandate isikute (nt Päästeamet, Politsei- ja Piirivalveamet, turuosalisi esindav erialaliit, turvasüsteemi hankija või muu asjakohase osapoole) seisukohtadele.
- 5.10 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel kustutatakse see kutseregistrist ning kutse andja teatab otsusest asjaomasele isikule tähtkirjaga ja avaldab sellekohase kuulutuse Ametlikes Teadaannetes (www.ametlikudteadaanded.ee/).
- 5.11 Kutsetunnistuse omanik võib taotleda kutsetunnistuse duplikaadi väljaandmist kutse andjalt.

6 KUTSETUNNISTUSE KEHTIVUSAEG

Kutsetunnistuse kehtivusaja alguse otsustab kutsekomisjon.

- 1) Turvasüsteemide paigaldaja, tase 3 kutsetunnistus on tähtajatu.
- 2) Turvasüsteemide tehnik, tase 4 esmane kutse on tähtajatu.
- 3) Turvasüsteemide tehnik, tase 4 kutsetunnistus kehtib 5 (viis) aastat.
- 4) Turvasüsteemide vastutav spetsialist, tase 5 kutsetunnistus kehtib 5 (viis) aastat.
- 5) Turvasüsteemide projekteerija, tase 6 kutsetunnistus kehtib 5 (viis) aastat.

7 KUTSEKOMISJON

7.1 Kutse andja moodustab kutse andmise erapooletuse tagamiseks kutsekomisjoni. Kutsekomisjoni volitused kehtivad kutse andja kutse andmise õiguse kehtivuse lõppemiseni.

Kutsekomisjon töötab välja kutsekomisjoni töökorra. Kutsekomisjon lähtub oma töös kutseeadusest, kutse andmise korrast ja kutsekomisjoni töökorrast, kutsestandardist jm. kutse andja kehtestatud juhenditest. Kutsekomisjoni tööd korraldab kutse andja.

7.2 Kutsekomisjoni koosseis

Kutsekomisjoni koosseisu kuuluvad:

1) Tööandjad

Marina Koit	Henert Grupp OÜ
Tarmo Nigols	G4S Eesti AS
Rein Mee	Optimus Systems AS

2) Töötajad/spetsialistid/koolitajad

Oliver Riik	Telegrupp AS
Tamur Vaher	Estolux OÜ
Ülo Kala	Selerek OÜ

3) Muud osapooled

Ekaterina Fedorova	Eesti Energia AS (hankija)
Georg Kalde	Päästeamet (järelevalve)
Andre Lilleleht	ETEL tegevjuht (erialaliit)

7.3 Nõuded kutsekomisjoni liikmetele:

- 1) kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet kutsesüsteemist;
- 2) kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet turvasüsteemide kutsealast, turvasüsteemide valdkonna eripärast ja kutse andmise põhimõtetest;
- 3) kutsekomisjoni liige peab tegutsema erapooletult.

8 HINDAMISKOMISJON

8.1 Kutsekomisjon moodustab kutse taotleja kompetentsuse hindamiseks hindamiskomisjoni. Hindamiskomisjoni liikmetest moodustatakse igaks hindamise läbiviimiseks vähemalt kolmeliikmeline hindamisgrupp. Hindamisgrupi liikmete kompetentsus peab kogumis vastama järgmistele nõuetele:

- 1) kutsealane kompetentsus kutse taotleja valitud kompetentsi(de) valdkonnas;
- 2) kutsesüsteemialane kompetentsus;
- 3) hindamisalane kompetentsus.

8.2 Hindamiskomisjoni liikmed peavad olema sobivate isikuomaduste ja hoiakutega ning tegutsema erapooletult.

9 KUTSE ANDMISE DOKUMENTEERIMINE JA DOKUMENTIDE SÄILITAMINE

Kutse andja dokumenteerib kutse andmisega seotud tegevuse Kutsekoja välja töötatud dokumendivormide järgi ja määratud ulatuses ning dokumente säilitatakse Kutsekoja kinnitatud dokumentide säilitamise korrast sätestatud aja jooksul, kui õigusaktides ei ole tähtaegu sätestatud.